

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Окръжна прокуратура град Плевен

ЗАПОВЕД № РД-04-137

**ОТНОСНО: СЪЗДАВАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА
ОРГАНИЗАЦИЯ В ПЛЕВЕНСКИТЕ ПРОКУРАТУРИ ЗА ТОЧНОТО
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА УКАЗАНИЯТА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА
РАБОТАТА НА ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПО
ПРЕПИСКИ И ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА, ОБРАЗУВАНИ ВЪВ
ВРЪЗКА С ОСЪЩЕСТВЕНО ДОМАШНО НАСИЛИЕ И ПРИ
НЕИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАПОВЕД ЗА ЗАЩИТА ОТ ДОМАШНО
НАСИЛИЕ**

гр. Плевен, 15.09.2025 година

ВЛАДИМИР НИКОЛОВ – административен ръководител – окръжен прокурор на Окръжна прокуратура град Плевен, с оглед създаване на необходимата организация в Плевенските прокуратури за изпълнение на Указанието за организацията на работата на Прокуратурата на Република България по преписки и досъдебни производства, образувани във връзка с осъществено домашно насилие и при неизпълнение на заповед за защита от домашно насилие, утвърдени със заповед № РД-02-31/ 01.09.2025 година на на и.ф. главен прокурор на Република България и на основание чл. 140, ал. 1 т. 1 и ал. 2 от Закона за съдебната власт,

ЗАПОВЯДВАМ:

1. Прокурорите от Окръжна прокуратура град Плевен да се запознаят и стриктно да спазват разпоредбите на Указанието за организацията на работата на Прокуратурата на Република България по преписки и досъдебни производства, образувани във връзка с осъществено домашно насилие и при неизпълнение на заповед за защита от домашно насилие (Указанието).

2. Определям г-н Пламен Петков- зам.окръжен прокурор на Окръжна прокуратура град Плевен да координира взаимодействието с органите на МВР и другите компетентни държавни органи, органи на местното

самоуправление и местната администрация и юридическите лица, които осъществяват дейност по превенция и защита от домашното насилие, при сигнали за домашно насилие и за неизпълнение на заповед за защита.

2.1. Зам.окръжен прокурор Пламен Петков периодично да организира координационни срещи с началниците на съответните териториални управления на МВР за преглед на сроковете и изпълнение на указанията по преписки и досъдебни производства с такъв предмет. За проведените координационни срещи да бъдат съставяни надлежни протоколи, които да бъдат изпращани за сведение на административния ръководител на Окръжна прокуратура град Плевен.

2.2. При констатиране на слабости и пропуски при работата по делата и преписките с предмет, попадащ в обхвата на Указанието, да бъде писмено уведомяван административният ръководител на Окръжна прокуратура град Плевен.

3. Възлагам на административния ръководител на Районна прокуратура град Плевен да предприеме необходимите организационни мерки и да упражнява постоянен контрол за изпълнението на Указанието.

Окръжна прокуратура град Плевен да бъде уведомена за предприетото в изпълнение на настоящата заповед и Указанието.

4. Възлагам на системния администратор на Окръжна прокуратура град Плевен г-н Ивайло Фердинандов и на определения по т.2 от настоящата заповед зам.окръжен прокурор на Окръжна прокуратура град Плевен г-н Пламен Петков да организират оповестяване по подходящ начин (на достъпно за гражданите място на таблото във фоайето на ет.5 от сградата на съдебната палата на град Плевен, ползван от Окръжна прокуратура град Плевен и Районна прокуратура град Плевен и на интернет страницата на прокуратурата) на информация, предназначена за пострадали лица, а именно:

- за възможността им за достъп до медицинска и безплатна правна помощ;
- за правата им в хода на досъдебното производство;
- за компетентните органи, към които могат да се обърнат, за да получат защита за себе си и своите близки, включително за контакт със съответната териториална Дирекция „Социално подпомагане“.

5. Определеният по т.2 от настоящата заповед зам.окръжен прокурор г-н Пламен Петков да извършва анализ на работата по случаи на осъществено домашно насилие и неизпълнение на заповеди за защита,

отправени искания по чл. 8, ал. 2 от ЗЗДН и др., в допълнение към обобщената информация за разследванията по чл. 140, ал. 5 от ЗСВ за първото шестмесечие и в годишните доклади (брой проверки и досъдебни производства, срочност и ритмичност на извършването им, евентуално възникнали трудности и др.).

6. В плановите на Окръжна прокуратура град Плевен за контролно-ревизионната дейност да бъдат включени проверки на работата на Районна прокуратура град Плевен по преписки и дела, с предмет попадащ в обхвата на Указанието.

Заповедта да се подреди в заповедната книга и ел.регистър.

Настоящата заповед, в едно с Указанието и приложенията към него да се изпратят за сведение и изпълнение по ел.поща на:

- всички прокурори от Окръжна прокуратура град Плевен;
- всички следователи от Окръжния следствен отдел при Окръжна прокуратура град Плевен;
- всички прокурорски помощници от Окръжна прокуратура град Плевен.

Настоящата заповед да се връчи или изпрати и на:

- зам.окръжния прокурор на Окръжна прокуратура град Плевен г-н Пламен Петков- за сведение и изпълнение;
- системния администратор на Окръжна прокуратура град Плевен г-н Ивайло Фердинандов- за сведение и изпълнение;
- административния ръководител на Районна прокуратура град Плевен г-н Владимир Радоев- за сведение и изпълнение;
- административния ръководител на Апелативна прокуратура град Велико Търново - за сведение.

**АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ
ОКРЪЖЕН ПРОКУРОР НА ОП ПЛЕВЕН.**

Владимир Николов/

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

ЗАПОВЕД

02. 09. 2025 № 22-22-31
София, 2025 г.

Плевенска окръжна прокуратура

Получено на 02.09.25 год.

А 22/2025

Изпратено по ел. поща

02.09.25

С цел осигуряване на организация за приоритетно извършване на проверка и провеждане на досъдебно производство, образувано във връзка с осъществено домашно насилие, както и за изпълнение на заповед за защита от домашно насилие,

при съобразяване с настъпилите законодателни промени със ЗИДЗЗДН и ЗИДНК в регламентацията на обществените отношения, свързани с правата на лицата, пострадали от домашно насилие или в риск, мерките за защита от домашно насилие, органите и механизмите за провеждане на държавна политика за превенция и защита от домашно насилие и взаимодействието между тях,

на основание чл. 138, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 6 от Закона за съдебната власт,

ЗАПОВЯДВАМ:

I. УТВЪРЖДАВАМ Указание за организацията на работата на Прокуратурата на Република България по преписки и досъдебни производства, образувани във връзка с осъществено домашно насилие и при изпълнение на заповед за защита от домашно насилие.

II. Изпълнението на заповедта възлагам на административните ръководители на прокуратурите в страната.

III. Контрола по изпълнение на заповедта възлагам на заместниците на главния прокурор при ВКП.

IV. Настоящата заповед, заедно с Указанието за организацията на работата на Прокуратурата на Република България по преписки и досъдебни производства, образувани във връзка с осъществено домашно насилие и при изпълнение на заповед за защита от домашно насилие да се публикуват на Ведомствения информационен сайт на ПРБ, както и на интернет страницата на Прокуратурата на Република България.

И.Ф. ГЛАВЕН ПРОКУРОР

БОРИСЛАВ САРАФОВ

УКАЗАНИЕ

за организацията на работата на Прокуратурата на Република България по преписки и досъдебни производства, образувани във връзка с осъществено домашно насилие и при неизпълнение на заповед за защита от домашно насилие

(Утвърдено със Заповед №РД-02-34/01.09.25 на главния прокурор)

Цел на указанието

1. Настоящото указание има за цел:
 - а) създаване на унифициран механизъм за своевременна реакция при осъществено домашно насилие, както и при неизпълнение на заповед за защита от домашно насилие;
 - б) ефективна защита на пострадалите;
 - в) организационно и методическо подпомагане на прокурорската практика.

Общи положения

2. „Домашно насилие“ (чл. 2-3 ЗЗДН) е всеки акт на физическо, сексуално, психическо или икономическо насилие, както и опитът за такова насилие, принудителното ограничаване на личния живот, личната свобода и личните права, извършени:

- спрямо лица, които се намират в родствена връзка – възходящ; низходящ; лице, с което се намира в родство по сребрена линия до четвърта степен включително;

- спрямо лица, които са или са били в семейна връзка – съпруг или бивш съпруг; лице, което е съпруг или бивш съпруг на родителя; лице, с което се намира или е било в родство по сватовство до трета степен включително;

- спрямо лица, които са или са били във фактическо съпружеско съжителство или в интимна връзка; лице, от което има дете; лице, което е роднина по права или по сребрена линия до четвърта степен включително на лицето, с което се намира или е било във фактическо съпружеско съжителство или интимна връзка; лице, с което родителят се намира или е бил във фактическо съпружеско съжителство или интимна връзка;

- от настойник, попечител, лице, на което са възложени грижите за детето, или лице, на което детето е поверено.

3. „Интимна връзка“ (ДР § 1, т. 6 ЗЗДН) е съвкупност от доброволни и трайни лични, интимни и сексуални отношения между две физически лица от мъжки и женски пол, независимо от това дали споделят едно домакинство, и чието възникване, съдържание и прекратяване не са обект на правно регулиране извън ЗЗДН. Трайни са отношенията с продължителност поне от 60 дни.

4. Всяко домашно насилие, извършено в присъствие на дете, се смята за психическо насилие спрямо детето.

5. Актовете на домашно насилие може да се извършват чрез действие или бездействие (чл. 2, ал. 3 ЗЗДН).

6. Престъплението е извършено „в условията на домашно насилие“ (като съставомерен признак в квалифициран състав на престъпление) по смисъла на чл. 93, ал. 1, т. 31 НК, ако е извършено чрез упражняване на физическо, сексуално или психическо насилие, поставяне в икономическа зависимост, принудително ограничаване на личния живот,

личната свобода и личните права и е осъществено спрямо възходящ, низходящ, съпруг или бивш съпруг, лице, от което има дете, лице, с което се намира или е било във фактическо съпругеско съжителство, или лице, с което живеят или е живяло в едно домакинство.

6.1. Производството за прилагане на мерките по ЗЗДН не изключва гражданската, административнонаказателната и наказателната отговорност на извършителя (чл. 1, ал. 3; чл. 15, ал. 5 ЗЗДН).

Първоначални действия при постъпило в Прокуратурата съобщение

7. При постъпване в прокуратурата на съобщение (жалба, сигнал и др.) за осъществено домашно насилие, както и за неизпълнение на заповед за защита от домашно насилие:

7.1. Съобщението незабавно се завежда в деловодната система на ПРБ и се извършва справка в Унифицираната информационна система (УИС) за наличие на преписки и досъдебни производства, касаещи пострадалия и лицето, срещу което е направено оплакването (дееца), а по отношение на дееца – и за наличие на постановени присъди.

7.2. Извършва се справка в Националната информационна система за превенция и защита от домашно насилие¹, относно наличната информация по чл. 6д, ал. 2, т. 1-8 ЗЗДН.

7.3. Справките по т. 7.1. и т. 7.2. се прилагат към съобщението и преписката се докладва на прокурор.

7.4. При лично явяване на подателя на сигнала, прокурорът сменя писмено сведение от него и му предоставя възможност да попълни формуляр по образец (Приложение № 1)².

7.5. Когато в съобщението се съдържат данни за опасност за живота или здравето на пострадалото лице, прокурорът незабавно изпраща копие от материалите по преписката на съответното териториално управление на МВР за преценка на необходимостта от предприемане на мерки съгласно Закона за Министерството на вътрешните работи (чл. 4, ал. 3 от Закона за защита от домашното насилие).

8. Действията по т. 7.1. и 7.2. се предприемат и при постъпване в компетентната прокуратура на преписка от МВР с извършена проверка по съобщение за осъществено домашно насилие или за неизпълнение на заповед за защита от домашно насилие.

9. Прокурорът, съобразно материалите по преписката, предприема следните действия:

а) извършва лична проверка по чл. 145, ал. 1, т. 2 ЗСВ;

б) възлага проверка на органите на МВР, за което уведомява писмено подателя на сигнала;

в) инициира производство по реда чл. 8, ал. 2 ЗЗДН;

г) изпраща материалите на съответната прокуратура по компетентност, за което уведомява писмено подателя на сигнала;

д) образува досъдебно производство.

10. Когато възлага проверка или я извършва лично, прокурорът задължително преценява необходимостта от сезиране на съответната териториална Дирекция „Социално подпомагане“.

11. Във всички случаи на установено домашно насилие в присъствието на или над малолетно или непълнолетно лице, на лице, поставено под запрещение или на лице с увреждания, прокурорът незабавно уведомява съответната териториална Дирекция „Социално подпомагане“.

¹ Т. 7.2 се прилага след въвеждане в експлоатация на Националната информационна система за превенция и защита от домашно насилие.

² Това не изключва задължението по чл. 6 и чл. 6а от Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления и въведените с Писмо № 2951/21.10.2016 г. и Заповед № РД-04-436/15.12.2016 г. на главния прокурор задължения и ред за уведомяване на пострадалите за широк кръг обстоятелства, свързани с реализиране на техни права, вкл. и извън наказателния процес.

Обстоятелства, подлежащи на установяване

12. Когато извършва лична проверка, възлага проверка на органите на МВР или образува досъдебно производство, прокурорът установява или дава указания за установяване, включително и на следните обстоятелства:

12.1. Кой, кога, къде, по отношение на кого, при какви обстоятелства, по какъв начин (с какви конкретни действия или бездействия) по какъв повод и колко пъти е осъществил домашно насилие или не е изпълнил заповед за защита; има ли очевидци, документи и други в подкрепа на изложените твърдения.

12.2. Дали деецът страда от психично заболяване (какво и с каква давност) и води ли се на отчет в психиатрично заведение, действал ли е под влияние на алкохол и/или упойващи вещества (напр. наркотични, успокоителни, сънотворни).

12.3. Притежава ли деецът или юридическото лице, което той представлява или управлява, огнестрелно/неогнестрелно оръжие по смисъла на чл. 4 от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, както и издавани ли са съответни разрешения за това от органите на МВР.

12.4. Предприемани ли са мерки за защита, евентуално – кога, какви и с какъв резултат.

12.5. Присъствало ли е дете на местопроизшествието.

12.6. Намира ли се пострадалото лице в безпомощно състояние или зависимост от извършителя, която му пречи да се защити.

Подаване на искане до съда за издаване на заповед за защита по реда на Закона за защита от домашно насилие

13. Когато пострадалото лице не може да се защити поради безпомощно състояние или зависимост от извършителя, прокурорът подава искане за издаване на заповед за защита до районния съд по фактическото местопребиваване на пострадалия (чл. 8, ал. 2 ЗЗДН).

13.1. Искането се подава в срок до 3 месеца от акта на домашно насилие, освен ако това е обективно невъзможно, но не по-късно от 6 месеца (чл. 10, ал. 1 ЗЗДН).

13.1.1. Когато в съобщението се съдържат данни за пряка, непосредствена или последваща опасност за живота или здравето на пострадалото лице и то не може да се защити поради безпомощно състояние или зависимост от извършителя, прокурорът подава искане за издаване на заповед за незабавна защита до районния съд по фактическото местопребиваване на пострадалия (чл. 18 ЗЗДН). Непосредствената опасност може да е налична към момента на сезиране на съда или към всеки следващ момент.

13.2. Наличието на постановено решение, с което е издадена заповед за защита, не е пречка за подаване на нова молба срещу същия ответник, в случаите, в които ответникът е извършил нов/друг акт на домашно насилие спрямо същото лице след приключване на съдебното дирене в първоинстанционното производство.

13.3. Ако новият акт на домашно насилие е извършен преди приключване на съдебното дирене в първоинстанционното производство, може да бъде подадена допълнителна молба за защита, в рамките на образуваното производство.

13.4. Искането задължително съдържа: кратко описание на акта/актовете на насилие, място, начин и други факти и обстоятелства; описание на връзката между извършител и пострадал, определяща упражненото насилие като „домашно насилие“; описание на състоянието/положението на пострадалия – безпомощно или зависимост от извършителя; описание на приложените доказателства и доказателствени средства; информация за извършителя, съобразно чл. 9, ал. 2 ЗЗДН (Примерен образец – Приложение № 2).

13.5. Наличните писмени доказателства за предходни актове на насилие (извършени преди срока по чл. 10, ал. 1 ЗЗДН) се прилагат към искането, с цел индивидуализация на мерките за защита (чл. 14, ал. 2 ЗЗДН).

13.6. В хода на производството по ЗЗДН не се прилагат процесуалните преклузии по ГПК за навеждане на факти до решаването на спора, без да се изисква да са новоузнати или новонастъпили. (съгл. Тълкувателно решение № 2/2019 г., ОСГК на ВКС).

13.7. Във всички случаи, когато подава искане до компетентния съд за издаване на заповед за защита, прокурорът незабавно уведомява съответната териториална Дирекция „Социално подпомагане“.

Постановяване на отказ от образуване на досъдебно производство

14. Когато постановява отказ да се образува досъдебно производство поради това, че деянието, с което е осъществено домашното насилие:

а) съставлява престъпление от частен характер – в постановлението изрично се указва на пострадалия, че за започване на наказателно преследване може да подаде тѣжба до районния съд по местоизвършване на деянието.

В този случай прокурорът задължително преценява наличието на основанията на чл. 49, ал. 1 НПК за служебно образуване на наказателно производство;

б) не съставлява престъпление – на пострадалия се посочва възможността да потърси правата си по реда на Закона за защита от домашното насилие.

При образувано досъдебно производство

15. Досъдебното производство за осъществено домашно насилие, както и при неизпълнение на заповед за защита от домашно насилие се провежда приоритетно, съобразно методиката и тактиката на разследване на съответните видове престъпления от общ характер.

16. При съгласуване на постановление за привличане на обвиняем прокурорът извършва задълбочена преценка относно необходимостта от вземане на мярка за неотклонение и нейния вид, както и на мерки за защита на пострадалия (чл. 67 НПК), вкл. като съобразява справките по т. 7.1. и т. 7.2.

16.1. Наличието на наложена мярка за защита по реда на ЗЗДН не е пречка за отправяне на предложение до съда по реда на чл. 67, ал. 1 НПК.

16.2. Когато в хода на досъдебното производство мярка за неотклонение „задържане под стража“ се измени в по-лека, прокурорът уведомява незабавно за това пострадалия и съответното териториално управление на МВР по местоживее на пострадалия.

17. Прокурорът осъществява постоянен надзор за точното изпълнение на указанията и за срочното решаване на случая, вкл. и за изпълнението на задълженията на разследващите органи по чл. 6, ал. 1 от Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления (ЗПФКПП)³.

Действия след приключване на разследването

18. Когато пострадалият от домашно насилие е малолетно или непълнолетно лице или лице с психически или физически недостатѣци и не може да защити своите права и законни интереси, при внасяне делото в съда с обвинителен акт се преценява възможността за прилагане на разпоредбата на чл. 51 НПК с предявяване на граждански иск в негова полза.

³ Съобразно чл. 6, ал. 3 ЗПФКПП

Организационни мерки

19. Отчитането на противодействието на домашното насилие се осъществява статистически по показатели и периодичност, съобразно Указанието за организация на информационната дейност в ПРБ.

20. Административните ръководители на районните и окръжните прокуратури създават организация за точното изпълнение на настоящото указание, като:

20.1. Осъществяват контрол за своевременното администриране на преписките и делата от тази категория.

20.2. Лично или чрез определен свой заместник или прокурор координират взаимодействието с органите на МВР и другите компетентни държавни органи, органи на местното самоуправление и местната администрация и юридическите лица, които осъществяват дейност по превенция и защита от домашно насилие, при сигнали за домашно насилие и за неизпълнение на заповед за защита.

20.3. Периодично организират координационни срещи с началниците на съответните териториални управления на МВР за преглед на сроковете и изпълнението на указанията по преписки и досъдебни производства с такъв предмет.

20.4. Организират оповестяване по подходящ начин (на достъпно за гражданите място в прокуратурата и на интернет страницата ѝ) на информация, предназначена за пострадали лица, а именно:

- за възможността им за достъп до медицинска и безплатна правна помощ;
- за правата им в хода на досъдебното производство;
- за компетентните органи, към които могат да се обърнат, за да получат защита за себе си и своите близки, вкл. за контакт със съответната териториална Дирекция „Социално подпомагане“.

20.5. Извършват анализ на работата по случаи на осъществено домашно насилие и неизпълнение на заповеди за защита, отправени искания по чл. 8, ал. 2 ЗЗДН и др., в допълнение към обобщената информация за разследванията по чл. 140, ал. 5 ЗСВ за първото шестмесечие и в годишните доклади (брой проверки и досъдебни производства, срочност и ритмичност на извършването им, евентуално възникнали трудности и др.)

21. Административните ръководители на горестоящите прокуратури включват в плановете си за контролно-ревизионна дейност проверки на работата на компетентните прокуратури по тази категория дела и преписки.

Приложение № 1

Формуляр – подател на сигнал за
домашно насилие

СВЕДЕНИЕ

на основание чл. 145, ал. 1, т. 1 от Закона за съдебната власт

От:
(пострадал – трите имена)

Адрес:

Телефон за връзка:

I. Какво е осъществено

1. Домашно насилие: ДА/НЕ

„Домашно насилие“ е всеки акт на физическо, сексуално психическо или икономическо насилие, както и опитът за такова насилие, принудителното ограничаване на личния живот, личната свобода и личните права, извършени:

- спрямо лица, които се намират в родствена връзка – възходящ; низходящ; лице, с което се намира в родство по съребрена линия до четвърта степен включително;
- спрямо лица, които са или са били в семейна връзка – съпруг или бивш съпруг; лице, което е съпруг или бивш съпруг на родителя; лице, с което се намира или е било в родство по сватовство до трета степен включително;
- спрямо лица, които са или са били във фактическо съпругеско съжителство или в интимна връзка; лице, от което има дете; лице, което е роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен включително на лицето, с което се намира или е било във фактическо съпругеско съжителство или интимна връзка; лице, с което родителят се намира или е бил във фактическо съпругеско съжителство или интимна връзка;
- от настойник, попечител, лице, на което са възложени грижите за детето или лице, на което детето е поверено.

2. Неизпълнение на заповед за защита от домашно насилие: ДА/НЕ

II. Обстоятелства по случая

III.

- кой е извършителят:

(имена и други индивидуализиращи данни)

„Съпруг или бивш съпруг; лице, с което се намира или е било във фактическо съпругеско съжителство или в интимна връзка; лице, от което има дете; възходящ; низходящ; лице, с което се намира в родство по съребрена линия до четвърта степен включително; лице, с което се намира или е било в родство по сватовство до трета степен включително; настойник, попечител или приеман родител, лице, на което са възложени грижи за детето, или лице, на което детето е поверено; възходящ или низходящ, лице, което е роднина по права или съребрена линия до четвърта степен включително на лицето, с което се намира във фактическо съпругеско съжителство или в интимна връзка; лице, с което родителят се намира или е бил във фактическо съпругеско съжителство или в интимна връзка; лице, което е съпруг или бивш съпруг на родителя“

- кога е осъществено:

- къде е осъществено:

(населено място, адрес – в жилище, месторабота, другаде; в МПС и пр.)

- описание на извършеното:

(Физическо насилие: наранявания, малтретиране, причиняване на болка, както и всякакви други действия, нарушаващи физическата неприкосновеност на лицето; психическо насилие – действия или бездействия, целящи оказване на негативно въздействие върху психиката на лицето, както и всякакъв вид въздействия, с които се влияе на емоционалната стабилност на лицето: обиди, свади, заплахи; ограничаване възможността за трудова ангажираност, за поддържане на отношения с приятели, близки и роднини; ограничения в комуникацията и социалните контакти (мобилни телефони, интернет, ограничения върху избора с кого да общува); унижение пред близки познати и роднини, пред други хора; заплахи за прогонване от съвместно обитаваното жилище; недопускане в жилището и т.н.; ограничения в

упражняването на родителски права; икономически ограничения – ограничено предоставяне на общи средства, ограничаване на ползването на семейни вещи, отнемане на средства, ограничаване свободата на придвижване, следене и т.н.; сексуално насилие: принуждаване към сексуален контакт, вкл. действия, насочени към удовлетворяване на полово желание без съвкупление и т.н.; друго насилие)

- засегнато /присъствало ли е дете при осъществяването му:

- засегнато/присъствало ли е лице, поставено под запрещение, или лице с увреждания при осъществяването му:

- действал ли е извършителят под влияние на алкохол и/или други упойващи вещества (напр. наркотични, успокоителни, сънотворни):

- страда ли извършителят от психично заболяване, води ли се на психиатричен отчет:

- използвано ли е оръжие от извършителя, вероятност да разполага с оръжие и да го използва:

- предприети мерки за защита:

(какви, от кого, на какво основание и пр.)

III. Лица, запознати със случая, документи в подкрепа на изложените твърдения:

- очевидци и други запознати със случилото се:
(членове на семейството, роднини, съседни, други лица, непосредствено възприели осъщественото)

- оказвана ли е медицинска помощ на пострадалото лице:
(кога, къде, от кого, изготвени медицински документи и пр.)

IV. Информация за предходни случаи със същия пострадал и/или извършител

- предходни жалби и сигнали за аналогични случаи:
(време, място, орган, до който са подадени – полиция, прокуратура, съд, дирекция „Социално подпомагане“, други; резултати)

- издадени заповеди за защита по Закона за защита от домашното насилие
(време, място, съд, който я е издал, изпълнение)

V. Права на пострадалия съобразно конкретния случай

- когато осъщественото съставлява престъпление от общ характер
На пострадалия се връчва *Формуляр за правата на пострадалите от престъпления*, съгласно чл. 6а, ал. 2 от Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления, за което се подписва съответен протокол по образец, в два еднообразни екземпляра. Единият екземпляр от протокола и формулярът по ал. 2 се връчват на пострадалия или на лицата по чл. 3, ал. 2 ЗПФКПП;

- когато осъщественото съставлява престъпление от частен характер
Защита, когато осъщественото домашно насилие съставлява престъпление от частен характер

Наказателен кодекс

Чл. 161. (1) За лека телесна повреда по чл. 130 и 131, ал. 1, точки 3 – 5, за лека и средна телесна повреда по чл. 132, за престъпленията по чл. 144, ал. 1, чл. 145, чл. 146 – 148а, както и за телесна повреда по чл. 132, 133 и 134, причинена на възходящ, низходящ, съпруг, брат или сестра, наказателното преследване се възбужда по тълба на пострадалия.

(2) За телесна повреда по чл. 129, причинена на възходящ, низходящ, съпруг, брат или сестра, както и за престъпления по чл. 133, чл. 135, ал. 1, 3 и 4, чл. 139 – 141 и чл. 144а, ал. 1 наказателното преследване от общ характер се възбужда по тълба на пострадалия до прокуратурата и не може да се прекрати по негово искане.

Чл. 175. (1) За престъпления по чл. 170, ал. 1 и 4, чл. 171, ал. 1, чл. 172, ал. 2 и чл. 173 наказателното преследване се възбужда по тълба на пострадалия.

(3) За престъпления по чл. 172, ал. 1 и чл. 174 наказателното преследване от общ характер се възбужда по тълба на пострадалия до прокуратурата и не може да се прекрати по негово искане.

Чл. 218в. Наказателното преследване се възбужда по тълба на пострадалия в следните случаи:

1, за престъпления по чл. 216, ал. 4 и 6 и чл. 217, ал. 1 и 2, когато предмет на престъплението е частно имущество;

2, за кражба, обсебване, измама и изнудване, когато предмет на престъплението е частно имущество, ако пострадалият е съпруг, възходящ, низходящ или роднина по сребрена линия до втора степен на виновния или живее с него в едно домакинство, или е настойник или попечител на виновния.

Чл. 193а. (Нов – ДВ, бр. 62 от 1997 г., изм., бр. 92 от 2002 г., доп., бр. 26 от 2004 г., отм., бр. 26 от 2010 г., нов, бр. 16 от 2019 г.) За престъпление по чл. 182, ал. 2 наказателното преследване се възбужда по тълба на пострадалия;

- когато осъществено не съставлява престъпление

Защита по Закона за домашното насилие, когато осъществено домашно насилие не съставлява престъпление

Домашно насилие е всеки акт на физическо, сексуално, психическо, емоционално или икономическо насилие, както и опитът за такова насилие, принудителното ограничаване на личния живот, личната свобода и личните права, извършени спрямо лица, които се намират в родствена връзка, които са или са били в семейна връзка или във фактическо съпружеско съжителство или в интимна връзка. За психическо и емоционално насилие върху дете се смята и всяко домашно насилие, извършено в негово присъствие.

Отговорността по Закона за домашното насилие не изключва гражданската, административнонаказателната и наказателната отговорност на извършителя.

Защита по този закон може да търси всяко лице, пострадало от домашно насилие, извършено от: съпруг или бивш съпруг; лице, с което се намира или е било във фактическо съпружеско съжителство или в интимна връзка; лице, от което има дете, възходящ, низходящ; лице, с което се намира в родство по сребрена линия до четвърта степен включително; лице, с което се намира или е било в родство по сватовство до трета степен включително; настойник, попечител; лице, на което са възложени грижи за детето, или лице, на което детето е поверено; лице, което е роднина по права или сребрена линия до четвърта степен включително на лицето, с което се намира във фактическо съпружеско съжителство или в интимна връзка; лице, с което родителят се намира или е бил във фактическо съпружеско съжителство или в интимна връзка; лице, което е съпруг или бивш съпруг на родителя.

В случай на домашно насилие пострадалото лице има право да се обърне към съда за защита.

В случаите, когато има данни за опасност за живота или здравето на пострадалото лице, то може да подаде и молба до органите на Министерството на вътрешните работи за предприемане на мерки съгласно Закона за Министерството на вътрешните работи.

По искане на пострадалото лице всеки лекар е длъжен да издаде документ, в който писмено да удостовери констатираните от него увреждания или следи от насилие.

Мерките за защита от домашното насилие са: задължаване на извършителя да се въздържа от извършване на домашно насилие; отстраняване на извършителя от съвместно обитаваното жилище за срок, определен от съда; забрана на извършителя да приближава пострадалото лице, жилището, местоработата и местата за социални контакти и отпих на пострадалото лице при условия и срок, определени от съда; забрана на извършителя да осъществява контакт с пострадалото лице, под каквато и да е форма, включително по телефон, чрез електронна или обикновена поща и факс, както и чрез всякакви други средства и системи за комуникация при условия и за срок, определени от съда; временно определяне местожизненето на детето при пострадалия родител или при родителя, който не е извършил насилието, при условия и срок, определени от съда, ако това не противоречи на интересите на детето; задължаване на извършителя на насилието да посещава специализирани програми за преодоляване на агресията и справяне с гнева; насочване на пострадалите лица към специализирани услуги за защита, помощ и подкрепа или програми за възстановяване; насочване на пострадалите деца към специализирани услуги за защита, помощ и подкрепа или програми за възстановяване.

Компетентен да наложи мярка за защита е районният съд в района, на който пострадалото лице фактически пребивава към момента на подаване на молбата. Производството по издаване на заповедта може да се образува по молба на: пострадалото лице, ако е навършило 14-годишна възраст или е поставено под пълно или ограничено запрещение; брат, сестра или лице, което е в родство по права линия с пострадалото лице; настойника или попечителя на пострадалото лице, лицето, на което са възложени грижи за детето или лице, на което детето е поверено; директора на дирекция „Социално подпомагане“, когато пострадалото лице е непълнолетно, се намира в безпомощно състояние, вследствие на тежко увреждане, заболяване или старост или е поставено под запрещение.

Когато пострадалото лице не може да се защити поради безпомощно състояние или зависимост от извършителя, производството може да се образува по искане на прокурора.

Молбата е писмена и съдържа: имената, адреса и единния граждански номер или друг идентификационен номер и дата на раждане на молителя, в случаите, в които лицето пребивава краткосрочно на територията на страната – и адрес, на който да бъде призван; по искане на молителя призоваването му може да се извърши чрез телефон, електронен адрес за връчване, телекс, факс или с телеграма; имената и адрес, на който извършителят може да бъде призван, както и номера на телефона; данни за семейната, родствената или фактическата връзка между пострадалото лице и извършителя; датата, мястото, начина и други факти и обстоятелства за извършеното домашно насилие; подпис.

Съдът по искане на молителя служебно изисква за извършителя справка за съдимост, справка за наложени мерки по ЗЗДН и удостоверение дали се води на психиатричен отчет.

Молбата се подава в срок до три месеца от акта на домашно насилие, освен ако това е обективно невъзможно, но не по-късно от 6 месеца. Срокът не се смята за пропуснат, когато молбата до съда е подадена чрез общината, кметството или органите на МВР.

При подаване на молба не се внася държавна такса.

При отказ за издаване на заповед или при отмяна на заповедта, държавната такса и разходите по делото се заплащат от молителя, освен когато молбата е за защита на лица, които не са навършили 18-годишна възраст, както и на лица, които са в безпомощно състояние, вследствие на тежко увреждане, заболяване или старост или са поставени под запрещение.

Дата:.....

Подпис:.....

Приложение № 2

Примерен образец – искане до съда по реда на чл. 8, ал. 2 ЗЗДН

ДО

..... районен съд

Искане

На основание чл. 8, ал. 2 ЗЗДН

За налагане на мярка за защита

по отношение на

От.....

Прокурор в РП.....

Уважаема/и госпожо/господин съдия,

.....

1. Кратко описание на акта/актовете на насилие дата, място, начин и други факти и обстоятелства; описание на приложените доказателства
2. Описание на връзката пострадал – извършител
3. Описание на състоянието/положението на пострадалия – безпомощно или зависимост от извършителя
4. Информация за извършителя, съобразно чл. 9, ал. 2 ЗЗДН
5. Дата, подпис